

vi, hvis vi skulle forsvare os, da maa have faste Forter omkring Kjøbenhavn; det nytter ikke med Feltforter; skulle vi have Noget, maa det være faste Forter. Naar jeg sammenholder dette med hans øvrige Udtalelser, bliver hans Standpunkt omtrent det, at han vil stemme for, hvad der forlanges, og siden stemme imod det Hele. Det er umegtelig et Standpunkt, men i alt Fald et Standpunkt, som jeg ikke kan gaa ind paa. Derimod forekommer det mig mere naturligt, at man kommer til at se paa Sagen fra en noget anden Side. Det er selvfølgelig, at, naar man hører Sagskundskaben udtale sig, saa hører man altid paa den med Interesse. Over Gang en af de Herrer Officerer her i Thinget taler, hører jeg altid derpaa med Interesse, fordi der kommer Ting frem, som ingen af os Læggfolk have kunnet forstaa saaledes, førend man hører de Herrer's Udtalelser. Men paa den anden Side er man ogsaa forpligtet til noget at lægge Mærke til de forskjellige Svingninger, som de Sagkyndige have gjort i en Række af Aar. Jeg erindrer saaledes, at, da vi i 1867 havde Hærløven til Behandling, havde man ikke Ord, der vare stærke nok til at fordoømme den daværende Tilstand. Man foreholdt os dengang, hvor uheldig vi stode, og hvor uheldig hele den Ordning var, vi dengang havde, og man var dengang istand til at kalde Alle os, som havde en noget afvigende Mening fra de Sagkyndige for — lad mig bruge det mildeste Udtryk — mindre patriotiske, end det sømmede sig for danske Mænd. Jeg erindrer fremdeles, at, da Hærløven blev vedtagen, lod der et almindeligt Bravo fra Tilhørepradsen, og dette Bravo kom fra Officerer i Hæren. Nu er det dog forunderligt, at man skal høre, ligeledes fra de Sagkyndige, at det, man dengang fik, er saa mangelfuldt, som det siges at være. Det er det, som gjør, at man bliver noget betænkelig derved. Man kan være enig med de Herrer i, at, naar man skal have Noget udført, skal man høre sig for dem; men jeg tror, at det er endog saa nødvendigt for os Læggmænd at betragte deres Udtalelser med Kritik, naar man hører saa forskelligeartede Udtalelser fra de Sagkyndiges Side, som man har hørt i 1867 og senere, siden Hærløven er bleven forelagt til Revision. Man har ogsaa nu hørt fremfattede adskillige Grunde, at Grunden til, at Revisionsbestemmelsen kom ind i Hærløvsforlaget, var den, at man først vilde se, hvorledes Loven virkede, forinden man vilde lade den blive mere vedvarende. Det er fuldstændig feilt; Forlaget om de 5 Aar kom slet ikke fra den Side; det blev endog saa i allerhøieste Grad bekempet fra den Side, det kom netop ind fra vor Side, fordi vi dengang vare bange for, at de Udgifter, der fordrødes til vort Forsvar, vilde overføre Landets Kræfter. Det er jeg sikker paa at ingen af de Herrer vil benegte, som dengang havde Sæde her i Thinget. Man tænkte dengang ikke,

at Landet skulde blive saa heldig stillet, som det senere er blevet; man kunde næsten ikke drømme om, at vore Soldindtægter vilde stige saa stærkt, at de saa Aar derefter vilde være langt højere, end de vare i Forveien, imedens vi havde Hertugdømmerne, eller med andre Ord, at de fort derefter vilde komme til at stige $\frac{2}{5}$. Det var Hovedgrunden til, at man fik Bestemmelsen sat ind om de 5 Aar. Man ser nu, hvorledes det kan vende sig, idet vi, som fandt Betyggelse i de 5 Aar, nu næsten maa forvare os mod at komme højere op, end man dengang tænkte sig. Man satte de 5 Aar ind i den Tanke, at man da muligvis kunde faae en Formindskelse i vore Udgifter, men nu maa man næsten være glad, om vi kunne blive staaende ved de samme Udgifter. Ser man saa hen til, hvad det er, man nu forlanger, er det det Samme, som man har hørt i den Tid, jeg har hørt den Tre at være Rigsdagsmand. Man har fra Sagkyndighedens Side — jeg kan ikke frigjøre mig fra denne Tanke — bestandig Stormagtsnykker i Hovedet; man søger ikke at indrette vort Forsvar efter vort Lands Lidenhed (Afskydelse af Kofod). Jeg tænker, at det ærede Medlem vil tage Ordet efter mig istedetfor at tale saa høit, som han gjør, saa at jeg kan høre det. Jeg kom næsten noget bort fra min Tanke, det kan træffe undertiden, naar et Medlem taler saa høit. Jeg vilde altsaa sige: Man hører bestandig endnu alle de Argumenter, dels for en længere Uddannelse og dels for flere Officerer, der ere hente de fra de Krige, som ere førte af Stormagter. Det er det, jeg kalder Stormagtsnykker. Det er ikke den politiske Side af Sagen, jeg sigter til. Men jeg kan ikke frigjøre mig for dette, at man bestandig ser bort fra vore egne Forhold, ser bort fra, at det er en Nødvendighed for de større Magter, at faae deres Soldater uddannede paa en anden Maade end her. Det er jo en Selsølgelse, at de stadig maa have for Die baade Muligheden af at komme til at operere i et fremmed Land og særlig af at komme til at operere i aaben Mark, hvorimod vort Forsvar, hvilket det ogsaa forekommer mig, ligger i selve Forslaget, alene maa være baseret paa et simpelt Forsvar, være baseret paa først at møde en Landgang og dernæst, efter Krigsministerens eget Forslag, at trække os tilbage her til Kjøbenhavn paa en saa heldig Maade som muligt og siden forsvare os bag Fæstningen. Det synes mig, at de to Ting ikke fordrer den Uddannelse til at foretage store Evolutioner i Marken, som en Stormagt er nødsaget til at forlange. — Dernæst forekommer det mig, at det Forslag, som ligger for os, er lidet trøstende for os at se paa. Det staar her med rene Ord: Tylland maa opgives, Fyrr maa opgives, de andre Der maa ogsaa opgives med Undtagelse af Sjælland, og denne Landsdel kan kun forsvares i et meget kort Tidsrum. Naar man nu ser paa